

Den Haag

Datum

6 september 2022

Onderwerp

Antwoord van het college op de vragen van de raadsleden de dames Klokkenburg-Reedeker, Butt, Faïd, Mostert, Arp en de heer Smit, luidend: 'Vragen naar aanleiding van het Kapstokoverleg'.

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN**Ons kenmerk**

OCW/10376235
RIS312863

De raadsleden de dames Klokkenburg-Reedeker, Butt, Faïd, Mostert, Arp en de heer Smit hebben op 6 juli 2022 een brief met daarin 31 vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht. Overeenkomstig artikel 30 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

In deze nieuwe raadsperiode staat ook het welbekende kapstokoverleg op de agenda van de gemeenteraadsleden. Op het meest recente kapstokoverleg van 28 juni 2022 zijn met de diverse partijen en met de dak- en thuisloze mensen zelf pijnpunten besproken in het huidig gevoerde beleid. Ook is natuurlijk een stand van zaken gevraagd omtrent de coalitie-onderhandelingen. Namens de aanwezige partijen stellen overeenkomstig artikel 30 uit het reglement van orde de raadsleden Judith Klokkenburg (ChristenUnie-SGP), Robin Smit (Partij voor de Dieren), Hera Butt (GroenLinks), Fatima Faïd (Haagse Stadspartij), Marije Mostert (D66) en Lesley Arp (SP) de volgende vragen.

Op 24 mei jl. is door het ministerie van VWS samen met SZW en BZK een landelijke brainstorm over de integrale aanpak dakloosheid geweest. Belangrijk punt bij die aanpak is dat deze wordt vormgegeven in co-creatie met ervaringskennis en deskundigen. De aanpak zal daarna verder in de gemeente vormgegeven en uitgevoerd moeten worden. Doel is om, conform het getekende verdrag van Lissabon, in 2030 geen dak- en thuisloze mensen te hebben in ons land.

1. *Is het college bekend met deze landelijke brainstorm en de manier van werken met co-creatie?*

Ja

2. *Hoe gaat het college vormgeven aan co-creatie rondom de integrale aanpak van dakloosheid in lokaal beleid?*

Zie het antwoord op vraag 3.

3. *Hoe staat het college tegenover het idee om al het toekomstig beleid omtrent dakloosheid te vormen middels co-creatie, zoals deze heeft plaatsgevonden bij de vorming en uitvoering van het Actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren (RIS307572)?*

Het college staat hier positief tegenover. Zoals eerder al toegezegd willen we, waar mogelijk, toekomstig beleid omtrent dakloosheid in overleg vormgeven.

Vanuit het Rijk komt er de komende jaren in ieder geval 5 miljoen euro extra beschikbaar voor Den Haag om uiterlijk in 2030 een einde te maken aan dak- en thuisloosheid in Nederland.

4. *Kan het college al helderheid geven over hoeveel extra geld totaal beschikbaar komt voor de aanpak dakloosheid en hoeveel daarvan direct aangemerkt is voor onderdeel zorg, hoeveel voor preventie en hoeveel voor huisvesting?*

Het Rijk heeft vanaf 2022 €65 mln. extra beschikbaar gesteld voor maatschappelijke opvang. Daarmee komt in 2022 €5,028 mln. beschikbaar voor centrumgemeente Den Haag op basis van het aandeel van Gemeente Den Haag in de decentralisatie uitkering Maatschappelijke Opvang. Gemeenten zijn vrij om te bepalen hoe dit bedrag wordt besteed. Het Rijk heeft nog niet bekend gemaakt of deze verdeelmethodiek ook in 2023 gehanteerd gaat worden, waardoor het beschikbare bedrag voor Den Haag niet bekend is.

De noodopvang in Den Haag is in feite geen noodopvang, want deze is niet voor iedereen beschikbaar. Er zijn signalen dat er mensen worden geweigerd bij de noodopvang, is het niet doordat mensen niet voldoen aan 'criteria' dan wel door een tekort aan plekken of personeelsgebrek.

5. *Kan het college toelichten hoe de noodopvang op dit moment functioneert? Zijn er zaken die verbetering behoeven?*

Voor toegang tot de maatschappelijke opvang gelden de criteria uit de landelijke Handreiking toegang maatschappelijke opvang (regiobinding), eisen rond rechthebbendheid en verblijfsstatus en de algemene eisen van de Wmo (de mate van zelfredzaamheid, ondersteuning van sociaal netwerk, beste perspectief op herstel). In algemene zin zien we dat de druk op de opvang groot blijft, en dat er meer vraag dan aanbod is.

6. *Hoeveel plekken komt de Haagse noodopvang tekort? Wordt er geregistreerd hoeveel mensen de toegang tot noodopvang wordt ontzegd en met welke reden?*

Op dit moment zijn er ongeveer 30 personen die in aanmerking komen voor een plek in de nachtopvang, waarvoor geen plek is.

Het Dak- en thuislozenloket registreert niet welk deel van de bezoekers een andersluidend advies krijgt. Wanneer iemand op basis van zijn persoonlijke situatie niet in aanmerking komt voor noodopvang spreken wij niet van een afwijzing. Deze burger krijgt een ander advies omdat een andere oplossing passend is.

7. *Welke criteria worden gehanteerd door de gemeente om te bepalen of iemand wel of geen toegang krijgt tot de noodopvang? Verschillen die criteria bij verschillende beschikbaarheid van plekken en bij verschillende doelgroepen?*

Noodopvang is één van de ondersteuningsvormen vanuit de Wmo. De Wmo kent een aantal vaste stappen in het vaststellen van de ondersteuningsbehoefte en het daarbij passend aanbod. Voor daklozen gelden daarbij de criteria uit de landelijke Handreiking toegang maatschappelijke opvang (regiobinding) en de algemene eisen van rechthebbendheid. Hoofdelementen in de Wmo-beoordeling zijn de mate van zelfredzaamheid, ondersteuning van sociaal netwerk, beste perspectief op herstel. De clientkenmerken worden meegewogen bij het bepalen van het geschikte aanbod, bijvoorbeeld groepsgeschiktheid (housing first), verstandelijke beperkingen, geslacht etc.

8. *Kan het college toelichten of de opvanginstellingen ook nog eigen criteria hanteren? Zo ja, welke?*

De algemene toegangscriteria zijn vastgesteld door de gemeente. Het Dak- en thuislozenloket heeft daarin de centrale rol. De instellingen hebben een eigen verantwoordelijkheid bij het bepalen van individueel maatwerk. Loket en instelling kijken in dat geval samen welke plek aan die cliënt de beste oplossing biedt.

9. *Zijn er de afgelopen 6 maanden mensen geweigerd bij de noodopvang door een gebrek aan gekwalificeerd personeel?*

Nee

10. *Hoeveel tekort aan zorgpersoneel in de maatschappelijke opvang is er op dit moment?*

De gemeente registreert niet hoe de Haagse instellingen omgaan met personeelskrapte. Het landelijk beeld is opgenomen in de kamerbrief van 20 januari 2022. Daarin is het tekort aan zorgpersoneel voor 2022 geraamd op circa 49 duizend oplopend naar 117 duizend personen in 2030.

11. *Hoe worden uitzendkrachten voorbereid op het werken in de maatschappelijke opvang?*

In de financieringsvoorwaarden voor de inzet van gemeentelijke middelen zijn kwaliteitseisen opgenomen. Deskundigheidsbevordering, opleidingen en vaktechnische cursussen zijn onderdeel van personeelsbeleid van de instellingen zelf.

12. *Wat doet het college om tekorten in zorgpersoneel op te vangen? Wordt er bijvoorbeeld gekeken naar een betere taakdifferentiatie, zodat begeleiders hun tijd ook echt gebruiken om mensen te begeleiden, en bijvoorbeeld ontzien worden in het koken van maaltijden e.d.?*

Personeelsbeleid valt onder de bedrijfsmatige verantwoordelijkheid van de instellingen. We verwachten van hen dat ze doelmatig en efficiënt omgaan met de beschikbare middelen en de inzet van gekwalificeerd personeel.

De uitstroom van de noodopvang is nodig om mensen perspectief te bieden na noodopvang, en te helpen aan een thuis, werk en inkomen.

13. *Welke criteria worden gehanteerd om uit te stromen bij de noodopvang?*

Dat is individueel maatwerk, het hangt af van de ondersteuningsbehoefte en de meest geschikte vervolgplek. Dat kan een zorginstelling, vervolgoopvang of een zelfstandige woonvorm zijn. Een client kan uiteraard ook zelf beslissen wat voor hem/haar de meest wenselijke plek is.

14. *Kan het college aangeven binnen welke maximale termijn gesprekken worden gevoerd met mensen die in de noodopvang verblijven om te beginnen aan herstel?*

De aanvrager krijgt binnen 6 weken een definitief Wmo advies op basis van een screening aan het loket en de daaropvolgend verdiepende intake.

15. *Kan het proces met betrekking tot het afgeven van indicaties sneller? Is het bijvoorbeeld denkbaar dat in sommige gevallen stappen kunnen worden overgeslagen omdat het dubbelop is (bijvoorbeeld omdat meerdere malen dezelfde soort gesprekken worden gevoerd en/of de professional al een beoordeling heeft gedaan)?*

Er wordt regelmatig gekeken naar optimalisering mogelijk is. Als een client bekend is vanuit een eerder beroep op opvang, dan kan het vaststellen op het recht tot noodopvang en individuele Wmo voorziening versneld worden afgehandeld. Ook verder in het proces voorkomen we het dubbelop van gesprekken, zodat een client bij uitstroom niet opnieuw zijn verhaal moet doen bij een Wmo wijkteam.

In sommige gevallen worden mensen die zich melden bij het Daklozenloket met een advies verder geholpen. Zij krijgen dan geen afwijzingsbeschikking en ook geen toegang tot opvang. Een afwijzingsbeschikking is een wettelijke verplichting, zodat mensen ook formeel in beroep kunnen gaan.

16. *Kan het college uitleggen waarom niet iedereen die niet geholpen wordt een afwijzingsbeschikking krijgt?*

Indien een client vraagt om een formele afwijzingsbeschikking, dan wordt deze opgesteld en uitgereikt. In de praktijk zijn vaak (deel) oplossingen; vanuit de Wmo, vanuit andere delen van gemeentelijke dienstverlening (uitkering) en vanuit niet-gemeentelijke organisaties (UWV, Zvw) aan de orde. Als een cliënt geholpen is met een andere passende oplossing, dan wordt dat niet geregistreerd als afwijzing van noodopvang.

17. *Welke criteria worden gehanteerd om over te gaan tot advies in plaats van het afgeven van een afwijzingsbeschikking?*

Hiervoor geldt dezelfde procedure als voor andere individuele maatwerkvoorzieningen van de Wmo. Het Wmo proces start met een melding, hierop volgt een advies. De cliënt kan op basis daarvan besluiten om een aanvraag te doen. Als iemand ondanks een andersluidend advies, toch een aanvraag wil doen voor de noodopvang, dan kan een afwijzingsbeschikking worden verstrekt waartegen men in beroep kan gaan.

18. *Waarom krijgen mensen met een advies geen afwijzingsbeschikking waarin dat advies vermeld staat?*

Iedereen krijgt een schriftelijke weergave van het Wmo-onderzoek en het Wmo advies ('Mijn Plan') mee.

19. *Als er alleen een advies wordt gegeven, wordt dat advies ook geregistreerd bij het Daklozenloket?*

Ja, 'Mijn Plan' wordt gegenereerd vanuit het registratiesysteem en het is dus altijd geregistreerd bij het Daklozenloket.

20. *Hoe wordt door het college navolging gegeven aan een advies en hoe blijft de melder in beeld bij het college?*

Het advies wordt omgezet in concrete ondersteuning vanuit Wmo. Degenen die dienstverlening ontvangen, worden gemonitord door een casemanager. De ondersteuningsbehoefte van de cliënt bepaald de mate van monitoring. Overige cliënten van het Daklozenloket worden gemonitord als een casemanager dat nodig acht.

21. *Kan het college aangeven in hoeverre bij een melding aan het Daklozenloket en de vervolgstappen wordt voldaan aan de aanbevelingen uit het raadsvoorstel over het Rekenkameronderzoek "Over de Drempel" en de daarbij aangenomen moties over Toegang tot de WMO?*

Het onderzoek naar de toegang tot maatschappelijke ondersteuning uit 2017 (RIS 296318) doet aanbevelingen over het vereenvoudigen van de toegangsprocessen. Deze zijn opgepakt via het doorvoeren van verbeteringen op het terrein van clientondersteuning, aanvraagprocessen en vormvrije aanmelding.

22. *Hoe wordt de zelfredzaamheidsmatrix toegepast bij het Daklozenloket, zodra er een gebrek is aan beschikbare verblijfplaatsen in de noodopvang? Wordt de wachtlijst gevolgd of krijgt de meest kwetsbare persoon voorrang?*

De meest kwetsbare personen krijgen voorrang. Verdere plaatsing vindt plaats op basis van aanmelddatum.

23. *Kan het college toelichten per wanneer het nieuwe cliëntvolgsysteem operationeel is? Welke informatie wordt daarbij geregistreerd en welke niet?*

Het nieuwe systeem start per 7 november a.s.. Het systeem zal nog doorontwikkeld worden totdat alle noodzakelijke functionaliteit is ingebouwd. Het omvat in grote lijnen dezelfde informatie die nu ook wordt geregistreerd voor de ondersteuning van de cliënten.

24. *Worden organisaties als het Straatconsulaat, Leger des Heils en anderen betrokken bij de vorming van het nieuwe systeem? Zo nee, waarom niet?*

Deze partijen zijn niet rechtstreeks betrokken bij de bouw van het systeem. Het is technisch onderdeel van een registratiesysteem dat OCW breed gebruikt gaat worden voor diverse doeleinden. De inhoudelijke input vindt plaats via de gemeentelijke partijen en de ervaringen met het voorgaande systeem. Na invoering worden de ervaringen van de genoemde organisaties bij de verdere uitrol.

Om dak- en thuisloosheid in Den Haag uit te bannen is het nodig om precies te weten om hoeveel mensen het in onze stad gaat.

25. *Is bij het college bekend hoeveel dak- en thuisloze mensen er in Den Haag, zowel in de noodopvang als op straat, verblijven? Kan dat uitgesplitst worden naar oorzaak van dakloosheid, herkomst, gender en duur van dakloosheid?*

De gegevens over de Haagse populatie zijn opgenomen in de reguliere rapportages (RIS312662).

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk
OCW/10376235

CBS gaat vanaf dit jaar landelijke cijfers publiceren over maatschappelijke opvang, daarin worden ook Haagse gegevens opgenomen.

26. *Kan het college aangeven welke registratie we momenteel als gemeente hanteren om cijfers en informatie over dak- en thuisloze mensen in onze stad in beeld te krijgen?*

Die registratie vindt plaats door het Dak- en thuislozenloket en is opgenomen in het nieuwe systeem (CVS).

27. *Hoe worden bankslapers etc. meegenomen in de cijfers?*

Het loket baseert zich daarbij op de opgave door de client zelf bij aanmelding.

28. *Veel dak- en thuisloze mensen zijn in beeld bij organisaties als de Kessler Stichting, Straatconsulaat, Het Leger des Heils en Barka. Kane een regierol op cijfers en aantallen? En kan daarbij de informatie die bijvoorbeeld beschikbaar is bij het Daklozenloket gedeeld worden met deze organisaties om een compleet beeld te krijgen van alle personen die in beeld zijn?*

Ja die informatie is beschikbaar voor de instellingen en wordt deels door henzelf aangeleverd.

In België is recent een telling dak- en thuisloosheid uitgevoerd door o.a. de KU Leuven en de Koning Boudewijn Stichting.1 Een van de belangrijke conclusies is dat er meer mensen dak- en thuisloos zijn dan gedacht.

29. *Is het college bereid een soortgelijk onderzoek te initiëren in Den Haag? Zo niet, kan het college pleiten bij het Rijk voor een soortgelijk onderzoek en daarbij in ieder geval Den Haag als telgemeente mee te nemen?*

Het Belgische onderzoek is gericht op het inventariseren van alle inwoners zonder vaste, geschikte huisvesting. Dat is een bredere groep dan de doelgroep van de maatschappelijke opvang. Marginaal wonenden zoals bankslapers worden nu geregistreerd (zie vraag 27). Deze cijfers worden meegenomen in de komende landelijke CBS monitoring. Het college ziet daarom op dit moment geen meerwaarde in uitvoering van het Belgische onderzoek.

Tenslotte over preventie. Om een einde te maken aan dak- en thuisloosheid moeten we voorkomen dat mensen dak- of thuisloos raken. Onderzoek van Nienke Boesveldt van de Universiteit Utrecht wijst op het reële risico van herhaaldelijke dak- en thuisloosheid2.

30. *Is het college bekend met dit onderzoek?*

Ja

In het rapport staat een tienpuntenplan om herhaaldelijke dak- en thuisloosheid te voorkomen: 1. De cliënt heeft de regie, 2. Op tijd voorbereiden, 3. Gesprek met een ervaringsdeskundige, 4. Maken van een preventie actieplan, 5. Stabiele financiën, 6. Goede afspraken over overdracht, 7. Direct aandacht voor activering, 8. Activering die past bij de vraag van de cliënt, 9. Ruimte voor sociale activiteiten en 10. Ontwikkelen van het Schakelpunt.

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk
OCW/10376235

31. *Zijn deze tienpunten voldoende in Den Haag geïmplementeerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kan het college toelichten wat er op al deze 10 gebieden wordt gedaan?*

Een belangrijk deel van deze punten was opgenomen in de Haagse aanpak vanuit het Tienpuntenplan maatschappelijke opvang' en het daarop gebaseerde beleid. Over de voortgang daarvan bent u geïnformeerd met de reguliere voortgangsrapportages (Zesde Voortgangsrapportage Maatschappelijke Opvang RIS312662).

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen